

Univerza za tretje življenjsko obdobje **32** let

“Kadar govorimo o preteklosti, je sedanjost zmeraj navzoča”
Marguerite Yourcenar

Strukturiran dialog modrih sodelavcev

V Bratislavi smo znotraj projekta Digitalna Donava sanjali o družbi prihodnosti

Bratislava, 31. maj - 1. junij 2016

V okviru projekta Digitalna Donava, Erasmus+, ki je deležen podpore Evropske unije, smo se mentorji z UTŽO Ljubljana udeležili zanimive konference (strukturiranega dialoga) *Platforme vseživljenjskega učenja* (angl. *European Civil Society for Education*) z obetavnim naslovom *Kakšna bo v prihodnje učeča se skupnost* (angl. *Imagining learning community of tomorrow*). Slovaška se pripravlja na predsedovanje Evropski uniji, tudi zato se je konferenca v organizaciji tamkajšnje Fakultete za arhitekturo odvila v Bratislavi, v prostorih »umrle« tovarne. Vsebina? Človek gre skozi življenje, ima različne socialne vloge, a je hkrati državljan svoje skupnosti. Izobraževanje ponudi vsebine in načine, da se te spremenijo v znanje. Kako se spoprijeti z nezaposlenostjo, prebežništvom, preprečiti terorizem, zagotoviti osebnostno rast, dejavno državljanstvo, družbeno vključenost ali vzdrževanje zaposljivosti? Izobraževanje odraslih ponuja svoje načine za premoščanje teh vprašanj. Nevrologinja *Eva Gyarmathy* - ukvarja se z disleksijo, družbeno/kulturno različnostjo, je dala shematizirane poudarke za razumevanje bistva učenja skozi življenje (otrok se uči s posnemanjem, mlad človek sistematično, odrasli raziskovalno). *Kari Antilla* je udeležence povabil k razmisleku o izobraževalnih politikah in njihovem vplivu na učence vseh starosti. Več skupin (digitalna vključenost, raznolikost, demokracija, na znanju utemeljena družba) je nato razmišljalo. O čem? O prihodnosti, ki je hkrati naša sedanjost, in o družbi, o kateri sanjamo. Slovensko UTŽO so predstavili mentorji: *Dušana Findeisen, Urša Kramberger, Robert Mlakar, Lučka Cizelj in Neva Železnik*.

Več: <https://lllplatform-ac2016.org/workshops/>

Več: <http://www.slideshare.net/gyarme/presentations>

Kaj je novega na Ministrstvu za izobraževanje? Naj prepričani prepričajo druge!

Ljubljana, 2. junij 2016

Zadnje letošnje koordinacijsko srečanje na MIZŠ je vodila *mag. Katja Dovžak*. V pripravi je *Zakon o izobraževanju odraslih*, ki naj zrcali stanje, potrebe in možnosti. Narejena je bila analiza stanja (vsebine, udeleženci, dejavnosti, izvajalci, način izvedbe, potrdila, spričevala). Odprta vprašanja: Kako razmejiti splošno izobraževanje (za življenje) in izobraževanje za delo? Vprašanje je staro kot tisto, kako razmejiti izobraževanje in usposabljanje? Kako zagotoviti in oceniti kakovost? Naj obiskovalno spričevalo vsebuje navedbo vsebine programa ali kaj drugega? Ugotovitev: malo je e-izobraževanja, razen tistega pod okriljem Ministrstva za kmetijstvo. *Zvonka Pangerc* (ACS) je predstavila EPUO (Prenovljeni EU program za učenje odraslih), rekoč, da se mora okrepiti osveščanje (javna kampanja). Naj prepričani prepričajo druge! Povečati velja udeležbo, ki je nazadovala, popularizirati evropsko politiko. Vtis je naredila njena predstavitev *Parade učenja* (dogodek v več regijah hkrati) in tematskih video publikacij. *Olga Drofenik* je predstavila raziskavo Andragoškega društva Slovenije o pripravljenosti 17-tih županov in 23-tih občin za podporo izobraževanju odraslih. Župani 70 % proračuna porabijo "po zakonu", 30 % po svoji presoji. Za ceste ali kaj drugega.

Paleta barv Bratislave. Foto: D. F.

Darovi so ključ do blagostanja. Razmišljajmo v mreži

Bratislava, 31. maj. - 1. junij 2016

Eva Gyarmathy je nevrologinja. Raziskuje posebne učne potrebe, pa tudi družbeno in kulturno različnost. Ustanovila je *Center za disleksijo otrok in odraslih* in je članica *Sveta SEN za krepitev talentov*. Ogromen napredek informacijsko komunikacijske tehnologije spreminja delovanje možganov in s tem učenje, pa tudi učne potrebe generacij, rojenih v digitalnih časih. Težave in razvojne možnosti so v raznolikosti in drugačnosti, ki se povečujeta zaradi številnih dražljajev iz okolja. Če bomo priznali, da je raznolikost vrednota, bomo lahko ubirali sebi lastne učne poti, nastalo bo učenje in razmišljanje v mreži. Darove je treba gojiti in krepiti, darovi so ključ do blagostanja. Zmožnosti je treba ohranjati, ustvarjati velja priložnosti za pridobivanje novega znanja.

Novice iz narave. Razstava članov študijske skupine vabi v Prirodoslovni muzej

Ljubljana, 25. maj - 31. avgust 2016

Študijska skupina *Narava, znana neznanka* (mentorica dr. Staše Tome) z razstavo *Novice iz narave* strukturirano predstavlja pridobljeno znanje: življenje ptic v rokavih Mure, najvišje drevo na svetu (v Kaliforniji, staro 600 let), titanski kačnik z listi visokimi do šest metrov, hierarhične razlike v krdelu volkov in krdelu psov, nova ureditev naravnega rezervata Škocjanski zatok, samorog v slovenskih gozdovih, življenjska doba morskih psov. Avtorji razstave povedo tudi, kako nastane jajčna lupina in še marsikaj drugega, kar mnogi, mi, naši otroci ali vnuki, ne poznamo. Razstavo si lahko ogledate skozi poletje. Prirodoslovni muzej Slovenije, vhod z Muzejske ulice 1 (isti kot v Narodni muzej Slovenije), od ponedeljka do nedelje od 10. do 18. ure, ob četrtkih od 10. do 20. ure. (Vir: Alijana Šantej)

Samostan Đurđevi Stupovi v Srbiji

Slovenska kulturna dediščina in umetnost nemirnega Balkana v oddaji Storž

Ljubljana, 2. junij 2016

Odkar študira umetnostno zgodovino na UTŽO Ljubljana, je *Marjeta Brezovec*, upokojena medicinska sestra, spoznala že vrsto umetnin slovenske kulturne dediščine. Zdaj že ve, da ji manjka znanja in da mora zaviti v knjižnico in kaj preštudirati tudi sama. Razume umetnino v kontekstu časa in z vidika njene sporočilnosti. *Dr. Rajka Bračun Sova* je njena mentorica, ki študente vodi skozi slovensko umetnostno zgodovino, od situlske umetnosti do srednjega veka, preko plemiške gotike do renesanse in baroka. Predstavi jim tudi sodobno umetnost, umetnike, ki se odzivajo na družbene spremembe, globalizacijo itd. Predavanja so zasnovana tematsko, teme so aktualne, niso zgolj analiza sloga. V prihodnjem letu bo na UTŽO Ljubljana prostor tudi za umetnost na nemirnem Balkanu - kot pravi prof. Ignacij Voje - na sotočju katoliške, pravoslavne in islamske umetnosti, smo slišali v oddaji Storž.

Več: <http://4d.rtvlo.si/arhiv/storz/174408769>

Srebrna ekonomija na UTŽO. Pogled od zgoraj

Foto: J. Platiše

Srebrna ekonomija trka na duri. Pripravljalni sestanek za konferenco v septembru

Ljubljana, 8. junij 2016

Na pobudo *prof. dr. Jožeta Gričarja*, študenta italijanskega jezika, so se na UTŽO Ljubljana zbrali predstavniki Ministrstva za delo, ambasadorji, ki jih vprašanje zanima, predsednik Obrtne zbornice, predstavniki zasebnih podjetij, sorodna društva (ADS), študenti UTŽO in drugi. Razprava? Do leta 2060 bo srebrna ekonomija dosegla 5 % BDP. Srebrna ekonomija zahteva celostno obravnavo. Starejši naj sodelujejo kot prožni starejši delavci z izkustvenim znanjem, ki se je nabiralo v različnih vlogah na delovnem mestu, kot proizvajalci in potrošniki, kot inovatorji. Srebrna ekonomija niso zgolj storitve in proizvodi za lajšanje bolezenske starosti. Poudarek je na prispevanju starejših in nevladnih

organizacij! Če zakon omejuje delo starejših, je škodljiv, "meja med trgom dela in upokojitvijo je v Sloveniji nepropustna! Le 49 % vprašanih je pri nas naklonjenih delu starejših (v EU pa 61 %)" (Magda Zupančič). »Upokojeni obrtniki zgubijo 25 % pokojnine, če delajo.« (Branko Meh). »Krčevito se borimo za ohranjanje starejših delavcev na delovnem mestu, a je drugih oblik dela v informacijski družbi veliko.« (Ana Krajnc). »Društva, najbolj medgeneracijska, imajo v srebrni ekonomiji pomembno vlogo.« (Miha Ješe). »Odgovor socialnih sistemov na krizna obdobja je korak nazaj, namesto korak naprej v razvoju. Upokojeni se moramo predvsem sami boriti zase, za svoje delo, za svojo socialno vključenost.« (Dušan Kidrič). »Potrebujemo e-portal za povezovanje UTŽO v e-regiji«, je povedala študentka Eli Delidžakova Drenik. Študenti UTŽO so predstavili svoje delovanje in mednarodne povezave. Memorandum sestanka je dosegljiv na:

<http://www.utzo.si/srebrna-ekonomija-trka-na-duri-4/>

Pod urbanističnim očesom študentk UTŽO
Foto: M. Kutin

Na drugem svetu ga ne bodo potrebovali, v programu ERASMUS+ pa nedvomno Ljubljana, junij 2016

Poznate neuko in slabšalno izjavo, da je znanje starejših dobro le za njih same? Ali pa: »Kaj ti bo znanje, saj ga na drugem svetu ne boš potreboval!« Na drugem res ne, na tem pa! Študenti skupine *Trgi, ulice in stavbe okrog nas* (mentorica arh. Meta Kutin) in avtorji vodnika *Z menoj po mojem mestu* so imeli radijsko oddajo Storž. Osnovna šola Vič jih je tedaj povabila v projekt Erasmus+ *Vsak otrok je umetnik*. Za mednarodno skupino otrok so tako mentorica in študenti UTŽO s svojim znanjem zasnovali izobraževalno pot po arhitekturi Jožeta Plečnika in praktične vaje. Na fotografijah je denimo manjkal Čevljarški most, pa ga je bilo treba vrisati, maketo mesta je bilo treba urediti (v Muzeju arhitekture). Spoznanje? Ko generacije nekaj skupaj počno, se zlijejo v eno. Sodelovali so: Vida Vilhar Pobegajlo, Anamarija Rančič, Nada Klučar, Andrej Šolar, Alenka Šolar, Dubravko Lovrečič, Sonja Bastar. (Vir: Meta Kutin)

Na Metinem vrtu v družbi Svetlane Makarovič. Kultura je tam, kjer so ljudje Ljubljana, 3. junij 2016

Nad sto obiskovalcev se je zbralo na svojevrstni, že tradicionalni javni prireditvi keramičnih študijskih krožkov (mentorica Lučka Šičarov) na vrtu Mete Berce, študentke UTŽO, da si ogledajo upodobitev keramičnih junakov pravljic Svetlane Makarovič. Vživeta pisateljčina interpretacija je usmerjala

pogled h Kosovirju in drugim junakom. Skupina keramikov angažirano upodablja družbene teme in potrjuje tezo, da mora kultura (izobraževanje) ven izza zidov, tja, kjer so ljudje (A. Malraux).

Skupinski potret z Robijem

Pismo Robiju, našemu mentorju. Učili smo se z vrstniki

Spoštovani Robi, študijsko leto smo zaključili z novim znanjem in védenjem o fotografiranju in računalniških povezavah. Pri digitalnem fotografiranju so potrebne računalniške spretnosti. Pridobili smo jih pri vas/nas, v programu *Fotografija in računalnik 1*. Naučili smo se obdelane fotografije prikazati kot lepljenke, diaprojekcije, spletno predstavitev. S prenosom na trdi disk smo jih uredili v mapah, da so lažje dosegljive in pregledne. Študijsko leto je bilo vsebinsko nadvse zanimivo, odnosi med nami pa veseli in sproščeni. Učili smo se z vrstniki sredi življenja in za življenje. (Vir: člani skupine Fotografija in računalnik 1)

Kam z novinarskim znanjem? Zgled Zdenke Ferengja Ljubljana, junij 2016

Namen UTŽO je, da boljša življenje starejših na temelju znanja in kulture ter povezovanja z okoljem (statut UTŽO). Študentka novinarstva Zdenka Ferengja je že v začetku študija v letu 2014 v reviji Naša žena objavila članek "Križa vrednot", članek "350 punčk in ena mama" v reviji Vzajemnost, zdaj pa "Bojovník Raf" prav tam. Sodeluje v anketah, ki jih pripravljajo v njeni študijski skupini za novinarstvo. Spoprijela se je z moževo boleznijo, piše blog na MMC RTV Slovenija. Bila je gostja v oddaji Med štirimi stenami. Že sedem let piše dnevnik "Na robu", o svojem doživljanju in spoznanjih ob spremljanju bolnega moža z Alzheimerjevo boleznijo. Da bi drugim bilo lažje, da jih ne bi bilo strah, da bi znali. Pripravlja tudi knjigo o tem.

Več: http://www.rtv slo.si/blog/zdenka_ferengja/v-labirintu-demence-7-del/104815,
<http://radioprvi.rtv slo.si/2016/04/med-stirimi-stenami-46/>

Na Paradi učenja v Kranju

Na Paradi učenja, dnevu sosedov, v begunskem centru s svojimi stvaritvami

Skupino prostovoljk s Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje v povezavi z UNICEF pogosto srečujemo v javnosti: na Paradi učenja, Dnevu sosedov, v begunskem centru v Logatcu, pa tudi

virtualno, denimo v TV oddaji Tednik. Njihovo delo je posredovanje in skupna gradnja znanja, prodaja punčk iz cunj, zbiranje denarja za cepljenje otrok v državah v razvoju, kjer vlada revščina. Revščina ni le pomanjkanje denarja. Pomeni odtujitev, ujetost, da je vsega manj: znanja, kulture, uveljavljanja državljskih pravic, slabši je dostop do izobraževanja. V revnih državah pomeni, da ljudje živijo manj časa, da morda umrejo do starosti enega leta. Najslabše pa je, proti pričakovanju, ali pač, biti reven v ZDA.

Napovedujemo, vabimo

28. junij 2016 ob 10.00 uri, Kino Komuna, Cankarjeva 1, Ljubljana

Srečamo se v kinu: Volčji totem. Gost v pogovoru po ogledu filma bo dr. Boštjan Plut, mentor za zgodovino in program Tradicionalna ljudstva sveta na UTŽO Ljubljana.

Več: <http://www.utzo.si/ogled-filma-volcji-totem/>

30. junij - 2. julij 2016, Reka, Filozofska fakulteta

Mednarodna znanstvena konferenca o izobraževanju odraslih "Obrazovanje odraslih i tržište rada". Sodeluje Meta Žgur: Osebe s skotopičnim sindromom kot posebna rizična skupina na trgu dela. Več: <http://www.dante-ri.hr/obrazovanje-odraslih-i-trziste-rada>

8. - 10. julij 2016, Ulm, **10th International Danube Festival**

Evropska konferenca Okusi Donave (European Conference Tastes of Danube – Let's Taste it) in Obdonavski zajtrk na mostu. Sodelujejo študenti Slovenske UTŽO, udeleženci projekta *Okusi Donave: kruh, vino in začimbe* ob delni podpori Deželnega ministrstva Baden-Württemberg.

Več: <http://tastes-of-danube.eu/conference-july-8-2016/>

Širimo obzorja, združujemo ljudi
Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Če besedilo ni oblikovano in slik ne vidite, pritisnite na Pogled ali View in nato HTML.

Spletne novice slovenskih univerz za tretje življenjsko obdobje ureja Dušana Findeisen.

Če novic ne želite več prejemati, to sporočite na naslov univerza3@siol.net